

Docentenhandleiding Educatieprogramma

Kijk je rijk

**Primair Onderwijs
groep 5 t/m 8**

Inhoud

Het Dordrechts Museum	p.3
Algemene doelstelling programma	p.3
Aansluiting bij kerndoelen	p.3
Programma Kijk je rijk	p.5
Vorbereidende les	p.6
Hoofdactiviteit Kijk je rijk	p.7
Vervolgactiviteit	p.8
Praktische Informatie	p.9
- Planning	
- Groepsgrootte	
- Huisregels	
- Verwachtingen t.o.v. docenten & begeleiders	
- Contactpersonen museum	
- Openingstijden museum	
Tarieven	p.11

Dordrechts Museum

Van de kleuterklas tot en met groep 8, het Dordrechts Museum laat kinderen – vanuit hun eigen belevingswereld – graag kennis maken met kunst. Enthousiaste museumdocenten leren leerlingen gericht kijken om kleuren, technieken, vormen en symbolen te herkennen. Tijdens een interactieve rondleiding en een workshop in het atelier ontwikkelen de leerlingen een basiskennis van kunst.

Het museum biedt verschillende educatiemogelijkheden; zoals interactieve rondleidingen, workshops of een combinatie van deze twee. Alle programma's bestaan uit een luister-, kijk- en doe-deel, interactief bezig zijn is cruciaal. Het allerbelangrijkste is dat leerlingen ervaren dat een museum leuk is. We willen iedereen een leerzaam maar vooral ook een inspirerend museumbezoek bieden. Al onze educatieprogramma's sluiten aan bij de kerndoelen van het onderwijs.

Kijk voor actuele informatie en nieuws over de onderwijsprogramma's op <https://www.dordrechtmuseum.nl/onderwijs-programmas/primair-onderwijs/>.

Algemene doelstelling programma

Dit programma heeft als algemene doelstelling leerlingen vanuit hun eigen belevingswereld kennis te laten maken met kunst. Tijdens de interactieve rondleiding, de workshop en eventueel de voorbereidende en verwerkingsles op school leren kinderen te kijken naar kunst op verschillende manieren.

Aansluiting bij kerndoelen en 21st century skills

Bij de onderwijsprogramma's wil het Dordrechts Museum zoveel mogelijk aansluiten bij de actuele kerndoelen die aangegeven zijn door SLO (Nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling). Ook sluit het programma aan bij de volgende 21st century skills: creativiteit, kritisch denken, probleemoplossende vaardigheden, communiceren, samenwerken en sociale en culturele vaardigheden.

Kerndoelen Kunstzinnige Oriëntatie

54 De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

56 De leerlingen verwerven enige kennis over, en krijgen waardering voor, aspecten van cultureel erfgoed.

Extra achtergrondinformatie over de kerndoelen:

Door middel van een kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat bij dit domein om kennismaking met dié aspecten van cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop van de tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan. Het gaat bij kunstzinnige oriëntatie ook om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit vindt zowel op school plaats, als via regelmatige interactie met de (buiten)wereld.

Kinderen leren zich aan de hand van kunstzinnige oriëntatie open te stellen: ze kijken naar schilderijen en beelden, ze luisteren naar muziek, ze genieten van taal en beweging.

Kunstzinnige oriëntatie is er ook op gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving. Ze leren daarnaast zichzelf te uiten met aan het kunstzinnige domein ontleende middelen:

ze leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken aan de hand van de aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie; ze maken tekeningen en ruimtelijke werkstukken; ze leren liedjes en leren ritme-instrumenten te gebruiken als ondersteuning bij het zingen; ze spelen en bewegen.

Waar mogelijk worden daarbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met die uit andere leergebieden. Het onderwijs wordt daardoor meer samenhangend en mede daardoor betekenisvoller voor leerlingen. Maar voorop staat natuurlijk de authentieke bijdrage van kunstzinnige oriëntatie aan de ontwikkeling van kinderen.

Kinderen in de lounge van het museum

Programma Kijk je rijk

Het programma is geschikt voor groep 5 t/m 8 van het Primair Onderwijs. Het bestaat uit twee delen: een interactieve rondleiding in het Dordrechts Museum gekoppeld aan een doedeel in het atelier. Beide onderdelen worden begeleid door een museumdocent.

Opbouw van het programma

1. Een voorbereidende les in de klas verzorgd door de leerkracht zelf, aan de hand van deze docentenhandleiding.
2. Een interactieve rondleiding door het museum gecombineerd met een creatieve opdracht in het atelier begeleid door een museumdocent.
3. Een verwerkingsles naar aanleiding van het museumbezoek verzorgd door de leerkracht.

Doelen

- Leerlingen leren kijken naar kunst.
- Leerlingen leren praten en nadenken over kunst.
- Leerlingen leren over de werking van onze zintuigen dmv kunst.
- Leerlingen leren over technieken, kleuren, compositie en perspectief.
- Leerlingen laten ervaren dat een museumbezoek leuk is.

Kinderen tijdens een rondleiding

1. Voorbereidende les

Waar	In de klas
Door wie	Leerkracht
Doelgroep	Groep 5 t/m 8
Duur	15 min
Doel	De leerlingen voorbereiden op het bezoek aan het Dordrechts Museum en hen alvast laten kennis maken met de ogen als zintuig.
Benodigheden	Kijken naar het filmpje <i>Schijn bedriegt</i> (3.30 min) over gezichtsbedrog. Heeft u een digiboard of beamer dan kunt u gebruik maken van deze link https://www.youtube.com/watch?v=QMtagJeIR8 Hierna kunnen verschillende gezichtsbedrog spelletjes op het digiboard/beamer worden gedaan. Ter inspiratie kunt u kijken op bv. http://www.kindertent.com/default.htm?gezichtsbedrog/content.htm .
Inhoud	Het filmpje <i>Schijn bedriegt</i> en de gezichtsbedrog spelletjes laten de leerlingen alvast kennis maken met het idee dat je niet altijd ziet wat je ziet. Het filmpje laat zien dat ook kunstenaars zich met gezichtsbedrog bezig houden.

Het atelier in het Dordrechts Museum

2. Hoofdactiviteit

De interactieve rondleiding & creatieve opdracht in het Atelier

Waar	In het museum en het educatief atelier
Door wie	Museumdocent
Doelgroep	Groep 5 t/m 8
Duur	Alleen rondleiding: 60 minuten Rondleiding en workshop: 90 minuten, waarvan 45 min rondleiding & 45 min workshop
Doel	Tijdens Kijk je rijk staat het kijken op verschillende manieren naar kunst centraal. Leerlingen leren niet alleen met hun ogen te kijken, maar ook met hun handen, brein, neus en oren. * Leerlingen leren over de werking van onze zintuigen dmv kunst. * Leerlingen leren over technieken, kleuren, compositie en perspectief.
Benodigdheden	Worden door het museum geleverd
Inhoud rondleiding	Het thema van deze museumles zijn de zintuigen. Hoe kunnen schilderijen je verschillende zintuigen aanspreken? Tijdens de rondleiding bekijken en bespreken de kinderen portretten, stilleven, landschapsschilderijen en genrestukken uit het museum. - Hoe gebruikt een schilder kleuren en schaduw? - Welk effect heeft de techniek van het schilderen op de ogen? - Door het voelen van een voorwerp of het ruiken van een geur kunnen kinderen beter naar kunst kijken. Aan de hand van actieve vragen worden de leerlingen uitgedaagd om te praten en nadenken over kunst.
Het Atelier	Tijdens de opdracht in het Atelier gaan de leerlingen zelf actief met zintuigelijke experimenten aan de gang in een heus kijklaboratorium.

3. Vervolgactiviteit

Waar	Op school
Door	De leerkracht op school
Wie	Groep 5 t/m 8
Duur	30 – 60 min.
Doel	Het op een creatieve manier verwerken van de kennis en vaardigheden die de leerlingen hebben opgedaan tijdens de voorbereidende les en de museumles.
Benodigdheden	-Muziek (3 verschillende muziekfragmenten, bv rustige klassiek stuk, rockmuziek en dance) -Oude tijdschriften, kranten etc. -A3 papier -Lijm -Scharen
Inhoud	Het zintuig dat centraal staat is het gehoor.

	- Leerlingen krijgen een A3-vel, schaar, lijm en een stapel tijdschriften. Ze verdelen met een potlood het A3-vel in drie delen. - De verschillende muziekfragmenten worden ieder minstens 5 – 10 minuten gedraaid. - Leerlingen maken drie collages van afbeeldingen uit de tijdschriften op basis van de muziekfragmenten. - Nabespreking: Welke invloed heeft de muziek gehad op de collages?

Praktische Informatie

Planning

Neem uiterlijk 2 weken van tevoren contact op met de afdeling educatie (zie contactpersonen) om uw bezoek aan het museum te plannen.

Groepsgrootte

De maximale groepsgrootte per programma is 30 leerlingen. Deze 30 leerlingen worden in 2 groepen van 15 verdeeld. Beide groepen worden begeleid door een enthousiaste museumdocent.

Huisregels Dordrechts Museum

Om beschadiging van kunstwerken en overlast voor andere bezoekers te voorkomen, gelden er een aantal algemene huisregels in het museum.

1. Jassen en tassen mogen niet mee het museum in en kunnen worden achtergelaten in de garderobe.
2. Omdat er ook andere bezoekers in het museum zijn die rustig willen rondkijken, praat je zachtjes en loop je rustig rond.
3. Schrijven mag alleen met potlood.
4. De kunstwerken mogen niet worden aangeraakt omdat ze erg kwetsbaar zijn.
5. Er mag in het museum niet worden gegeten en gedronken.
6. Aanwijzingen van het museum personeel moeten altijd worden opgevolgd.
7. Kinderen mogen niet alleen door het museum dwalen.
8. Er moet per 8 leerlingen 1 begeleider aanwezig zijn.

Verwachtingen t.a.v. ouders, begeleiders en leerkrachten

Van de scholen verwachten wij dat zij het museum op de hoogte stellen van de aard van de groep. Ook wordt begeleiding vanuit school verwacht. Van leerkracht en begeleiders verwachten we dat ze meedoen met het programma en als het nodig is orde houden.

Het programma is uiteraard bedoeld voor de leerlingen, zij geven dus de antwoorden. Zowel leerkracht als begeleiders zien er op toe dat de huisregels worden nageleefd. De leerkracht is mede verantwoordelijk voor het slagen van het museumbezoek. Hij/zij stelt de begeleiders en de leerlingen op de hoogte van de huisregels en wat er van hen wordt verwacht.

Openingstijden Dordrechts Museum

Di t/m vrij 11:00 -17:00

Zat & zon 11:00 -17:00

Contactpersoon Educatie

Sifra Wieldraaijer

Medewerker educatie onderwijs

s.wieldraaijer@dordrecht.nl

Tel. nr. 078-7705308

Algemeen nummer Dordrechts Museum

078-7708708

Website Dordrechts Museum

www.dordrechtmuseum.nl

Dordrechts Museum, foto vanuit de tuin

Tarieven

Entreekosten

De leerlingen van het basisonderwijs zijn gratis.

Tarieven rondleidingen & workshops

Duur	Wat	Prijs per 15 lln. (excl. entree)
60 min	Alleen rondleiding	€45
90 min	Rondleiding inclusief workshop Materiaalgebruik & Atelier	€75

Betaling

U kunt de rondleiding en entreekosten op de volgende wijzen betalen:

- contant aan de kassa
- op rekening

Geeft u alstublieft van te voren aan hoe u wilt betalen, dan kunnen de baliemedewerkers daar alvast rekening mee houden.

Wij wensen u en uw leerlingen een leuk en inspirerend bezoek!